

Mārupes novada pašvaldība
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "MĀRZEMĪTE"

Rožu iela 35, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167
29156047, 67304088 / marzemite@marupe.lv / www.marzemite.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Mārupē

2024.gada 10.oktobrī

Nr.1-16-1/3

**Darbinieku un izglītojamo likumisko pārstāvju
rīcība bērna infekcijas slimību gadījumos**

Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu,
73.panta pirmās daļas 4.punktu;
Ministru kabineta 2013.gada 17.septembra
noteikumu Nr.890 "Higiēnas prasības
bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem
un izglītības iestādēm, kas īsteno
pirmsskolas izglītības programmu"
15.punktu;
Ministru kabineta 1999.gada 5.janvāra
noteikumiem Nr.7 „Infekcijas slimību
reģistrācijas kārtība”.
Ministru kabineta 2018. gada 24. jūlija
noteikumu Nr. 447 "Noteikumi par darbiem,
kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai,
un obligāto veselības pārbaūžu veikšanas kārtība"
5. un 6. punktu.

I. Vispārīgie jautājumi.

1. Mārupes novada pirmsskolas izglītības iestādes "Mārzemīte" (turpmāk – Iestāde) noteikumi "Darbinieku un izglītojamo likumisko pārstāvju rīcība bērna infekcijas slimību gadījumos" (turpmāk – Noteikumi) nosaka Iestādes darbinieku (turpmāk- darbinieku) un izglītojamo likumisko pārstāvju (turpmāk – vecāki) rīcību izglītojamo (turpmāk- bērni) infekcijas slimību gadījumos.
2. Noteikumu mērķis ir laikus novērst infekcijas slimību izplatīšanās riskus un mazināt infekcijas slimību izplatīšanos Iestādē.
3. Noteikumi nosaka:
 - 3.1. infekcijas slimību pazīmes;
 - 3.2. rīcību gadījumos, ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes;

- 3.3. rīcību gadījumos, ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību.
- 3.4. ieteikumus vecākiem, ja bērnam mājās parādās infekcijas slimības pazīmes.

II. Infekcijas slimību pazīmes.

4. Iestādi drīkst apmeklēt tikai veseli bērni un bērna ārstēšana un atveseļošana nav Iestādes darbinieku kompetence.
5. Vecāki nedrīkst vest bērnu uz Iestādi un Iestādē neuzņemt bērnu, ja viņam ir konstatētas šādas infekcijas slimību pazīmes:
- 5.1. *adenovīruss*- tas var skart jebkuras organisma gļotādas. Adenovīrusa izpausmes ir dažādas: klepus, iesnas, caureja, paaugstināta temperatūra, palielināti limfmezgli;
 - 5.2. *akūta augšējo elpceļu infekcija* – iesnas, klepus, šķaudīšana, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana, acu konjunktīvas iekaisums ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras;
 - 5.3. *difterija* – raksturīga plēvju veidošanās uz kakla gļotādām („kakla aizaugšana”) un ādas, kā arī toksisks sirds muskuļa, nervu sistēmas, nieru un citu orgānu bojājums un organisma smaga vispārēja saindēšanās;
 - 5.4. *dizentērija* – sākas ar strauju ķermeņa temperatūras paaugstināšanos līdz pat 38°C–39°C. Tāda ķermeņa temperatūra saglabājas līdz pat piecām dienām. Raksturīgākie dizentērijas simptomi ir: sāpes defekācijas laikā, ūdeņaina, zaļgana vēdera izeja ar gļotām vai asinīm. Bērniem slimības sākums ir straujāks nekā pieaugušajiem, bet atlabšanas process tieši pretēji – lēnāks;
 - 5.5. *enterobioze (spalīšu invāzija)* – izteikta (mokoša) nieze anālās atveres apvidū, kas var būt par cēloni bērna bezmiegam, neirastēnijai. Anālās atveres apvidus kasīšana dažreiz rada izsitumus, iekaisumu un pat strutošanu;
 - 5.6. *infekciozā eritēma* – sākas ar izteikti sarkaniem plankumiem uz vaigiem, kas izskatās, it kā bērns būtu ieplaukāts. Pēc vienas līdz četrām dienām parādās sarkani mežģiņveida plankumi — vispirms uz rokām, pēc tam tie izplatās pa visu ķermeni. Šādi izsitumi var parādīties un pāriet vienas līdz triju nedēļu laikā;
 - 5.7. *epidēmiskais parotīts (cūciņas)* – noris ar stiprām galvassāpēm un sāpēm locītavās, drudzi, vienpusēju vai abpusēju (pie auss) siekalu dziedzeru pietūkumu. Vieglākos gadījumos izpaužas tikai ar augšējo elpceļu iekaisumu;
 - 5.8. *garais klepus* – lēkmjveida klepus, sēkšana klepus laikā, iespējamās elpošanas apstāšanās lēkmes, ieilgusi slimības norise. Ar slimību galvenokārt slimo bērni no viena līdz piecu gadu vecumam;
 - 5.9. *gripa* – pēkšņs slimības sākums, galvassāpes, drudzis, paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu sāpes, kaulu „laušanas sajūta”, aizlikts deguns bez iesnām un sauss, rejošs klepus;
 - 5.10. *kašķis* – izteikta nieze un nelieli pūslīši, kas var būt klāti ar krevelītēm. Pūslīši pārsvarā ir uz vietām, kur ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstas, uz dzimumorgāniem (niezes dēļ bērns ir kašķīgs, nevar koncentrēties);
 - 5.11. *konjunktivīts*: bakteriālais jeb strutainais konjunktivīts – iekaisums sākas vienā acī: plakstiņš piepamst, redzams košs apsārtums, acī parādās strutas. Dažkārt strutu var būt tik daudz, ka acs aizlīp, to pat nevar atvērt. Dažu dienu laikā iekāst arī otra acs. Strutas kairina acu gļotādu un ādu ap acīm un rada niezi. No liela kairinājuma ap acīm var izveidoties ādas iekaisums jeb dermatīts; vīrusu izraisītais konjunktivīts – izraisa adenovīruss, iekaisums sākas vienā acī, vēlāk pāriet uz otru, nedaudz piepampst plakstiņš, parādās apsārtums, asarošana, no acs sāk izdalīties gļotainas strutas. Bērns var just nepatīku pret spilgtu gaismu. Vīruss var radīt radzenes bojājumu;
 - 5.12. *masalas* – klepus, iesnas, konjunktivīts (acu konjunktīvas iekaisums), izsitumi, paaugstināta ķermeņa temperatūra;

- 5.13. *masaliņas* – izsitumi, limfmezglu pietūkums un paaugstināta ķermeņa temperatūra;
- 5.14. *meningīts* – paaugstināta ķermeņa temperatūra, drudzis, stipras galvassāpes (pārsvarā pieres un pakauša rajonā), kakla (sprandas) stīvums, miega traucējumi, bieži slikta dūša, vemšana un sāpes vēderā. Galvassāpes var pastiprināt spilgta gaisma, troksnis un citi kairinātāji. Smaga meningīta gadījumā var būt vērojami apziņas traucējumi, murgi, uzbudinājums un samaņas zudums;
- 5.15. *mikrosporija* (infekcioza ādas sēnīšu slimība) – uz ādas apaļi vai ovāli, sārti plankumi, kas, izzūdot no centra, veido divus vienu otrā ieslēgtus gredzenus. Galvas matainajā daļā lieli plankumi ar ādas lobīšanos, mati pie pamatnes nolūzuši;
- 5.16. *pedikuloze (utainība)* – pastāvīga spēcīga galvas un kakla mugurējās daļas ādas nieze, ādas (aizauss rajonā un kakla mugurējā daļā) sakasījumi – mazi, sarkani uztūkumi, ādas sacietējumi ar seroziem (ūdeņainiem) izdalījumiem. Mazi, balti plankumi (oliņas vai gnīdas) pie mata saknes, ko ir grūti atdalīt. Redzami paši parazīti – galvas utis;
- 5.17. *salmoneloze* – slikta dūša, vemšana, krampji un sāpes vēderā, caureja, drudzis, galvassāpes. Ja slimība noris smagā formā, kā arī ja saslimušais ir mazs bērns, liels šķidrums zudums var izraisīt smagu organisma atūdeņošanu (dehidratāciju). Salmonelozes simptomi parādās 6–72 stundas pēc inficēšanās;
- 5.18. *skarlatīna (šarlaks)* – sākas ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru un sāpēm kaklā. Pēc laika (no dažām stundām līdz divām trim dienām) parādās izsitumi, kas ātri izplatās uz sejas (sārti vaigi ar izsitumiem, rajons ap muti trīsstūra veidā ir bāls), kakla, kā arī uz ķermeņa un ekstremitātēm (padusēs, cirkšņos, uz elkoņu ieloka virsmas). Raksturīga skarlatīnas izpausme ir angīna, kurai progresējot palielinās limfmezgli;
- 5.19. *stomatīts* – noris kopā ar paaugstinātu temperatūru (37,5°C–39°C) uz gļotādas parādās sāpīgas, sīkas, apaļas erozijas, klātas ar baltu aplikumu;
- 5.20. *tuberkuloze* – var izpausties kā saaukstēšanās vai gripa, pēc kuras bērns ilgstoši nevar atlabt, ieildzis bronhīts, pneimonija, kas nepadodas ārstēšanai. Lielāki bērni sūdzas par galvassāpēm, nogurumu, var būt nedaudz paaugstināta ķermeņa temperatūra (37,1°C–37,5°C);
- 5.21. *zarnu infekcijas slimības* – caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reizi dienā), ēstgribas zudums, nelabums, vemšana, vēdersāpes ar vai bez ķermeņa temperatūras paaugstināšanās;
- 5.22. *vējbakas* – paaugstināta ķermeņa temperatūra (līdz 38°C–39°C), galvassāpes, vispārējs nogurums, ēstgribas zudums, pēc 2–4 dienām dažādās ķermeņa vietās, arī galvas matainajā daļā, parādās nelieli, nedaudz piepacelti, sārti izsitumi, kas ātri vien piepildās ar dzidru vai bālganu šķidrumu un kļūst par pūslīšiem. Pūslīši pārplīst vai kasot tiek pārplēsti, to vietās veidojas krevelītes;
- 5.23. *akūts vīrushepatīts (ieskaitot A hepatītu)* – slikta dūša, ēstgribas zudums, nogurums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, sāpes labajā paribē, iespējami zarnu trakta darbības traucējumi ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras, vēlāk ādas un acu dzelte, tumšs urīns un gaiši izkārnījumi;
- 5.24. *ķermeņa temperatūras paaugstināšanās virs 37,5°C* (mērot ķermeņa temperatūru padusē) bez citām infekcijas slimības pazīmēm vai virs 37,0°C, ja ir citas infekcijas slimības pazīmes;
- 5.25. *papildus iepriekš minētajām infekcijas slimību pazīmēm raksturīgas arī izmaiņas bērna uzvedībā* – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana, galvassāpes, nespēks u.c. pazīmes.
6. Ja bērns Iestādē neapmeklē slimības dēļ, kā arī ja no Iestādes aizsūtīts mājās ar infekcijas slimības pazīmēm, Iestādē drīkst atgriezties tikai vesels bērns- bez slimības pazīmēm. Ja bērns atgriezies ar slimības pazīmēm un vecāks uzskata, ka minētās slimību pazīmes nav saistītas ar infekciju slimību, tad nepieciešama ģimenes ārsta zīme, kura apliecina, ka bērns nav infekciosts citiem bērniem, kā arī ārsta zīme nepieciešama, ja Iestādē jāievēro kādas īpašas

rekomendācijas, piemēram, sporta nodarbības apmeklējums. Ja bērns atgriezies Iestādē ar slimības simptomiem un bez ārsta zīmes, tad grupas skolotājs ir tiesīgs bērnu neuzņemt grupā.

III. Rīcība gadījumos, ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes.

7. Ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes, darbiniekiem jārikojas šādi:
 - 7.1. darbinieks par šo gadījumu nekavējoties informē pirmsskolas iestādes māsu un Iestādes vadītāju, lai turpmāk informētu bērna vecākus;
 - 7.2. Iestādes vadītājs:
 - 7.2.1. nodrošina, ka bērna vecāki tiek savlaicīgi informēti par infekcijas slimības pazīmēm, saslimšanu un/vai slimā bērna nošķiršanu no pārējiem bērniem līdz brīdim, kad vecāki ierodas pēc slimā bērna;
 - 7.2.2. nodrošina pastāvīgu Iestādes māsas bērna aprūpē (turpmāk- medicīnas māsas) vai darbinieka klātbūtni pie saslimušā izglītojamā.
 - 7.3. Iestādes medicīnas māsa:
 - 7.3.1. nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra reģionālās nodaļas epidemiologam, ja radušās aizdomas par grupveida saslimšanu Iestādē (ir saslimuši divi vai vairāki darbinieki vai bērni) un ir konstatētas šādas infekcijas slimību pazīmes: caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi;
 - 7.3.2. informē vecākus un aicina nekavējoties vecāku telefonisku saziņu ar ārstu vai bērnam nodrošināt ģimenes ārsta apmeklējumu, ja Iestādē ir konstatēta kāda no šo Noteikumu 5.punktā minētajām infekcijas slimību pazīmēm;
 - 7.3.3. informē darbinieces–grūtnieces, ja Iestādē ir konstatēta kāda no šādām infekcijas slimībām: vējbakas, masalas, masaliņas un infekciozā eritēma, kas var ietekmēt gaidāmā bērna veselību. Minētajām personām ieteicams konsultēties ar ģimenes ārstu par vakcinācijas nepieciešamību.
8. Ja grupā konstatēts pedikulozes gadījums, Iestādes medicīnas māsa vai grupas skolotājs informē vecākus un bērns tiek nosūtīts mājās:
 - 8.1. saskaņā ar Veselības inspekcija skaidrojumu, invadēta bērna vecākiem pašiem jāveic pedikulozes ārstēšanas pasākumi, konsultējoties ar ģimenes ārstu vai farmaceitu par piemērotākajiem preparātiem utu un gnīdu likvidēšanai;
 - 8.2. attiecīgā grupā tiek veikti profilaktiskie pasākumi, par kuriem atbild Iestādes medicīnas māsa.
9. Ja darbinieks sev konstatē infekcijas slimības pazīmes, viņš nekavējoties informē par to Iestādes medicīnas māsu vai vadītāju un vēršas pie sava ģimenes ārsta.

IV. Rīcība gadījumos, ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību.

10. Ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību, tiek veikti šādi pasākumi un ievērota kārtība:
 - 10.1. nekavējoties tiek organizēta un veikta kontaktpersonu medicīniskā novērošana, sākot no dienas, kad ir bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas nēsātāju: t.sk. ārkārtas situācijā tiek veikta bērnu apskate no rīta pirms viņu pieņemšanas grupā (tiek mērīta ķermeņa temperatūra, ja rodas aizdomas par saslimšanu);
 - 10.2. infekcijas skartajā grupā, sākot no dienas, kad ir bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas nēsātāju, tiek nodrošināti šādi ierobežojoši pasākumi:
 - 10.2.1. nepārcelt attiecīgās grupas bērnus un personālu uz citām grupām;
 - 10.2.2. neapvienot šīs grupas bērnus ar citu grupu bērniem;
 - 10.2.3. nerīkot infekcijas skartajai grupai kopīgus pasākumus ar citām grupām.

11. Ja grupā ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību, šai grupai mūzikas un sporta nodarbības iespēju robežās organizēt kā pēdējai, bet pēc nodarbībām uzkopt un vēdināt telpas.
12. Iestādē tiek nodrošināta roku mazgāšanu ar šķidrajām ziepēm.
13. Tiek sekots līdzi, lai bērni mazgātu rokas pēc ierašanās Iestādē, kā arī pēc pastaigām, tualetes apmeklēšanas, pirms ēšanas un, ja nepieciešams, individuāli palīdzēt bērniem nomazgāt rokas.
14. Sekots līdzi, lai bērni lietotu dvieļus atbilstoši to individuālajam marķējumam.
15. Veikta virsmu un inventāra mazgāšana un dezinfekcija, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.
16. Tiek izmantotas tikai viegli mazgājamas rotaļlietas, nodrošinot to mazgāšanu un dezinfekciju katras darbadienas beigās, mīkstās rotaļlietas mazgājot veļas mazgājamā mašīnā. Mīkstās rotaļlietas netiek lietotas līdz ierobežojošo pasākumu pārtraukšanai.
17. Informē vecākus par veicamajiem infekcijas slimību ierobežojumiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, kā arī ieteikt vecākiem nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus Iestādes (mājās).

V. Ieteikumi vecākiem, ja bērnam mājās parādās infekcijas slimības pazīmes.

18. Ja bērnam mājās parādās infekcijas slimības pazīmes: caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi, vecākiem tiek ieteikts:
 - 18.1. nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības un informēt ģimenes ārstu par to, ka Iestādē ir reģistrēts/-i infekcijas slimības gadījums/-i, kā arī pēc iespējas ātrāk informēt Iestādi par bērna saslimšanu;
 - 18.2. nodrošināt saslimušo bērnu ar atsevišķiem traukiem un personīgās higiēnas piederumiem (dvieļiem u.c.);
 - 18.3. stingri sekot līdzi bērna higiēnai, it sevišķi roku mazgāšanai;
 - 18.4. nodrošināt rūpīgu telpu uzkopšanu mājās;
 - 18.5. precīzi pildīt ģimenes ārsta vai pediatra norādījumus.

VI. Noslēguma jautājums.

19. Pēc bērna uzņemšanas Iestādē vecāki iepazīstas ar Noteikumiem un apliecina to ar savu parakstu.
20. Grupu skolotāji katru gadu septembrī organizētajās grupas sapulcēs atkārtoti iepazīstina vecākus ar Noteikumiem, vecāki to apliecina ar savu parakstu.
21. Vadītājs iepazīstina ar noteikumiem personālu ne retāk kā reizi gadā, darbinieki to apliecina ar parakstu instruktāžas žurnālā.
22. Noteikumus izvieto Iestādes informācijas stendā un mājas lapā www.marzemite.lv.
23. Noteikumi var tikt papildināti, izmaiņu veikšanas nepieciešamību nosaka likumdošanas izmaiņas un no tā izrietošo izmaiņu nepieciešamība, terminoloģijas novecošana vai izmaiņas iestādes funkcijās.
24. Noteikumi sastāv no 6 nodaļām, ir sagatavoti uz 5 (piecām) lappusēm un ir spēkā līdz nomaīnai.

Pielikums Nr.1.

Veselības ministrijas, Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) un ārstu aktualizētie ieteikumi un rīcības algoritmi vecākiem, kā arī izglītības iestādēm bērnu saaukstēšanās simptomu gadījumā. (12.09.2024.)

Vadītāja

I. Celma

Priede 25723296

KĀ RĪKOTIES, JA BĒRNS IR SASLIMIS?

Veselības ministrija

www.vm.gov.lv

BĒRNAM JĀPALIEK MĀJĀS, ja ir vismaz viena no saaukstēšanās pazīmēm (neattiecas uz hroniskas slimības paasinājumu)

Ķermeņa temperatūras paaugstināšanās virs 37,0°C vienlaikus ar citām akūtas elpceļu infekcijas pazīmēm **VAI 37,4°C un vairāk** (bez citām pazīmēm)

Sauss klepus, sāpes kaklā (nav saistīts ar hronisku slimību)

Izteiktas iesnas (aizlikts deguns, izdalījumi no deguna, šķaudīšana)

Vecāki sazinās ar ģimenes ārstu telefoniski un pilda ārsta norādījumus. Straujas, būtiskas pašsajūtas pasliktināšanās gadījumā kontaktējas ar **NMPD**

Bērna veselības stāvoklis pasliktinājies, parādījušās citas pazīmes

Bērns paliek mājās līdz 3 dienām (konsultācija ar ģimenes ārstu telefoniski pēc nepieciešamības)

Ģimenes ārsts pieņem lēmumu par atgriešanos izglītības iestādē, ja vismaz **24 h nav slimības pazīmju**

Bērnā nav parādījušās citas infekcijas slimības pazīmes, joprojām var būt neliels izdalījumu no deguna, bērns jūtas apmierinoši

BĒRNS VAR APMEKLĒT IZGLĪTĪBAS IESTĀDI

Ārsta izziņa **nav nepieciešama**

Ārsts pieņem lēmumu, vai nepieciešams sniegt rekomendācijas izglītības iestādei

Plašāk: www.spkc.gov.lv